

تغییرات کتابهای فارسی و آیین نگارش رشته‌های عمومی

تغییرات کتاب «فارسی و آیین نگارش» سال اول دبیرستان

اضافه: افزودن و اصلاح بعضی از مطالب دستوری درس «شعر در اسلام» و درس «جهان مطلوب سعدی در گلستان». افزودن درس «ویژگیهای اخلاقی ابن سینا». افزودن مقاله «گل» و «تلفنگرام» به آیین نگارش.

اصلاح: اصلاح بعضی از نکات دستوری مضارع مربوط به درس «اشعاری نغز از چند شاعر نامور».

اصلاح بعضی از نکات دستوری «وجوه افعال» مربوط به درس «در محراب عشق».

اصلاح بعضی از نکات دستوری «لازم و متعدی» مربوط به درس «اقبال لاهوری».

اصلاح بعضی از نکات دستوری «معلوم و مجهول» مربوط به درس «گلنهای از گلستان».

اصلاح مطلب «طرز نوشتن روی و پشت پاکت» و بعضی از عبارات متن در آیین نگارش.

حذف: حذف بعضی از ابیات درس «بند سعدی». حذف قسمت نثر

درس «اخلاص عمل». حذف درس «بحثی کوتاه درباره کتابهای نثر و شعر فارسی». حذف درس «ای عزیز و منادی...». حذف «کاربرد زبان عربی در فارسی». حذف شعر «برخیز» مربوط به درس «اقبال لاهوری». حذف درس دو غزل «میل به ناحق نکتیم و نفس بادصبا» و غزل «کلید گنج مقصود» حافظ.

تغییرات فارسی و آیین نگارش سال دوم دبیرستان رشته عمومی

اصلاح: اصلاح بعضی از مطالب دستوری درس‌های «سپاس خدا» و «در آمدن حمزه در جنگ بی‌زره» و «برتری مرخدا را زیباست».

اصلاح بعضی از مطالب «تاریخ ادبیات» درس‌های «سپیدرود» و «حکایت» و «رکن خانه هستی».

اصلاح بعضی از مطالب دستوری «مباحث دستوری سال اول و دوم آخر کتاب».

اصلاح صفت «مجاز».

اضافه: افزودن «توضیح» قبل از درس «سپاس» — افزودن «انواع ی» به درس «وحدت اسلامی».

افزودن معانی بعضی از واژه‌ها به درس‌های «بسه اشک گویم...» و «رزم رستم و سهراب».

افزودن صفت «تضاد یا طباق» به درس «رستم و سهراب».

افزودن بعضی از مطالب دستوری به درس «رکن خانه هستی» و افزودن تعریف غزل به درس «دو غزل از سعدی».

افزودن مقاله «والای معلم» بریده‌ای از خسی در میقات» و «زبان فارسی را دریابیم» به آیین نگارش.

زمان تربیت

تفکر و مطالعه

افلاطون حکیم منزل در کوی زرگستران گرفته بود. از حکمت آن استقبال کردند فرموده که «تا اگر خواب بر چشم من غالب شود و از تفکر و مطالعه منع کند، آواز ادوات ایشان سرا بیدار گرداندا»

«اخلاق ناصری»

سقراط حکیم را گفتند که: «چرا مجالست تو با أحداث بیشتر است؟» گفت: «از جهت آنکه شاخه‌های تر و نازک راه راست کردن صورت بندد و چوب‌های زفت که طراوت آن رفته باشد و پسوست، خشک کرده، به استقامت نگراید.»

«اخلاق ناصری»

نکته‌ها

حذف: حذف بعضی از ابیات درس «سیاس خدا»،
حذف درسهای «پاکدامنی»، «حدیث آرزومندی»، «دو غزل
از حافظ» و «فصل وصل».
حذف بعضی از لغات و معانی درس «نان دهقان».
حذف بعضی از تمرینهای دستوری درسهای «صفت بیانی»
و «اسم معرفه، نکره»

تغییر: تغییر محتوای «تشبیه و استعاره»، استفاده از مفاهیم قرآن،
حدیث ... و «ایجاد حرکت و روح در بیجان» در قسمت
آیین نگارش.
تغییر محتوای «ایهام و کنایه» در آیین نگارش.

جابه‌جایی: بردن مباحث دستوری به آخر کتاب (بعد از آیین
نگارش).

تغییرات کتاب «فارسی و آیین نگارش»

سال سوم دبیرستان رشته عمومی

اصلاح: اصلاح بعضی از مطالب دستوری «قید و انواع آن» و
«اصوات (شبه جمله) و حالات اسم ۵ اضافه (انواع آن)».
اصلاح درس «داستان موش و مار» و شرح حال «پروین»
در درس گوهر اشک و اصلاح بعضی از مطالب خلاصه
دستور سالهای اول و دوم. اصلاح بعضی از مطالب
«حروف ۳، ربط - اضافه».

اضافه: افزودن و اصلاح لغات و معنی به درس «مَتَّ خدای را» و
افزودن شرح حال «فردوسی» در آغاز درس «رستم و
اسفندیار» و افزودن ترجیع بند دوم، به درس «تعلیم عشق
هاتف».

حذف: حذف دوبیتی دوم درس «نماز» حذف مقاله «شان والای معلم».

حذف مقاله «تماشاگه راز». حذف درس «زخود می توان
کرد نو آدمی» و حذف درس «بازگشت از کوهساران».
حذف بعضی از لغات و معنی درس «شیوه واژه‌سازی ...».
و حذف بعضی از لغات و معنی درس «لغت‌نامه».

تغییرات کتاب فارسی سال چهارم رشته

عمومی

اصلاح: اصلاح بعضی از مطالب دستوری درس «باید به قرآن پناه
برد».

اصلاح بعضی از مطالب «خلاصه دستور سال اول و دوم و
سوم» آخر کتاب.

اضافه: افزودن و اصلاح بعضی از واژه‌های درس «به نام ایزد
دانا».

افزودن بعضی از واژه‌های درس «در شناختن نفس
خویش» و درس «چگونگی تصنیف گلستان».

افزودن بعضی از لغات به درس «باب برزویه طیب» و
افزودن درس «ای عزیز» اول انسانی به سال چهارم.

افزودن بعضی از لغات و معانی به درس «قصه بازرگان
که...».

افزودن شرح حال مختصری از جلال آل احمد به درس
«شیرِ عَلَم».

افزودن بعضی از لغات و معنی به درس «حسنک وزیر».

حذف: حذف درس «گل» - قسمت اول - حذف درس «ویژگیهای
اخلاقی ابن سینا» حذف دوبیتی‌های اقبال حذف درس
«زبان فارسی را دریابیم» قسمت اول و دوم.

شیشه طاعت	آورده‌اند که:	روز دیگر مردار خوار به حکم عادت، قصد
در دکان وجود تو یا شیشه گر طاعت تواند بود یا گازر هوی و شهوت. هر چه در روز «شیشه‌گر» در این دکان شیشه‌های طاعت سازد، «گازر» کوبه‌ای بزند، دکان در لرزد، همه شیشه‌ها درهم شکنند	قصابی گوشت به نسیه دادی و کودک نویسنده بر دکان داشت. فرمودی که: «بنویس که «فلان» چندین برد، پیش «فلان» چندین است.»	گوشت کرد. قصاب حیلۀ ای اندیشیده بود. مرغ درمانده سرش ببرد و در قناره در آویخت از بهر عبرت مردار خواران. کودک گفت: «استاد! آنچه ترا نبود پیش مرغ، نشتم. آنچه مرغ راست پیش تو، چند نویسم؟!»
«مولانا» مجالس سیمه - مجلس اول	گفت: «ای کودک! بسویس چسار یکی گوشت پیش مردار خوار داریم!»	«مولانا جلال الدین محمد بلخی» مجالس سیمه - مجلس اول